

Handlingsplan för kvalitetsarbete – Specialistsjuksköterskeutbildning med inriktning mot akutsjukvård

Akademien för vård, arbetsliv och välfärd, Institutionen för Vårdvetenskap

Föreliggande handlingsplan har sin grund i den utvärdering som genomförts enligt *Handläggningsordning för utvärdering och utveckling av utbildning vid Högskolan i Borås* (dnr 286-19). Bedömaregruppen har vid sin granskning av utbildningen förhållit sig till de kvalitetskriterier som beslutats av FoU-nämnden/Nämnden för konstnärlig forskning och utbildning (KFU). Kvalitetskriterierna är oberoende av om utbildningen bedrivs på grundnivå eller avancerad nivå. De av nämnderna beslutade kriterierna är:

1. Utbildningen håller hög kvalitet inom huvudområdet avseende vetenskaplig/konstnärlig bredd och vetenskapligt/konstnärligt djup och beprövad erfarenhet.
 2. Utbildningens utformning, innehåll och genomförande ger studenterna förutsättningar att nå examensmålen.
 3. Studenternas utbildning och utbildningsmiljö
 - a. har en nära koppling till forskning och
 - b. beaktar jämställdhet.
- Vidare främjas inom utbildning
- c. internationalisering,
 - d. hållbar utveckling samt
 - e. samverkan med arbetsliv och omgivande samhälle.
4. Det sker ett kontinuerligt uppföljnings- och utvecklingsarbete som inbegriper ett aktivt studentinflytande för att stärka utbildningens kvalitet.

Handlingsplanen skall samla och synliggöra institutionens åtgärder med avseende på framhållen kritik i syfte att förbättra kvaliteten på enskilda program. Handlingsplanen förväntas även synliggöra hur planerade åtgärder påverkar och förbättrar övrig utbildning och forskning som bedrivs vid institutionen.

Handlingsplanen tar sin grund i den rapport bedömaregruppen sammanställt för att förmedla sin bedömning av programmet.

Kriterium 1: Utbildningen håller hög kvalitet inom huvudområdet avseende vetenskaplig/konstnärlig bredd och vetenskapligt/konstnärligt djup och beprövad erfarenhet.

Kriteriet bedöms vara uppfyllt men det finns en förbättringspotential.

Dokument bör ses över så att huvudområdet är konsekvent benämnt

Bedömargruppens kommentarer:

I kursplanerna finns det kursmål som explicit nämner huvudområdet vårdvetenskap. I utbildningsplanen syns dock inte huvudområdet under rubrikerna "Allmänna mål" och "Utbildningens mål". Under rubriken "Utbildningens mål - Färdigheter och förståelse" och punkt två används benämningen "omvårdnadsåtgärder". Under skrivningen "Följande kurser ingår i programmet" och kursen "Akutsjukvård" används dock benämningen "omvårdnadsarbete".

Egna analyser:

De mål som är relaterat till huvudområdet och som bedömargruppen anser behöver förtydligas är hämtade från Högskolelagen (Allmänna mål) och Högskoleförordningen (Utbildningens mål). I dessa lagar/förordningar nämns inte vårdvetenskap explicit, vilket gör det svårt att tillgodose bedömargruppens förslag. Även benämningen "omvårdnadsåtgärder" finns reglerat i Högskoleförordningen och går svårt att ändra. Kursansvarig får i uppdrag att under läsåret 2023-2024 se över benämningen "omvårdnadsarbete" i kursen "Akutsjukvård" så att benämningen bättre harmoniserar med huvudområdet.

Rättvisefrågors plats i de självständiga arbetena kan stärkas

Bedömargruppens kommentarer:

De självständiga arbetena bedöms vara välgrundade i huvudområdet och lutar sig mot relevanta teoretiska begrepp och referenser. Arbetena bedöms också vara väl förankrade i nutida, samhälleliga, professionella och vetenskapliga frågeställningar. Dock anser bedömargruppen att jämlikhetsperspektivet gällande exempelvis funktionsnedläggningar, ålder, socioekonomi och kulturella skillnader möjligen saknas i de självständiga arbetena.

Egna analyser:

Jämlikhetsperspektivet har betydelse för människors hälsa och välmående. Jämlikhetsperspektivet kan anses ingå i de mål som finns för hållbar utveckling (Agenda 2030). Att jämlikhetsperspektivet inte uppfattas vara tydligt synliggjort kan bero på att studenterna har valt att lyfta fram andra aspekter än jämlikhet när de har reflekterat och problematiserat sina resultat utifrån hållbar utveckling. Vid A2 har en särskild arbetsgrupp tillsatts för att se över metodkurser och examensarbete på avancerad nivå. Specifika kursmål för jämlikhet kommer att arbetas fram, utbildningsplan och kursplaner kommer att ses över liksom revidering av befintliga riktlinjer och betygskriterier för examensarbete.

De självständiga arbetenas diskussionsavsnitt behöver lyfta och knytas till en helhetssyn på människan i relation till samhälls- och internationell nivå

Bedömargruppens kommentarer:

De självständiga arbetena bedöms vara välgrundade i huvudområdet och lutar sig mot relevanta teoretiska begrepp och referenser. Arbetena bedöms också vara väl förankrade i nutida, samhälleliga, professionella och vetenskapliga frågeställningar. Samtidigt konstaterar bedömargruppen att några av de granskade arbetena har

en nationell utgångspunkt, vilket innebär att forskningsproblemen formuleras utifrån en svensk kontext med svenska referenser. Detta stärks enligt bedömningsgruppen av att olika nationella styrdokument och myndighetsrapporter används men där det saknas internationella motsvarigheter. Bedömggruppen anser vidare att flera referenser är från forskare på Högskolan i Borås, vilket kan ge ett lokalt intryck.

Egna analyser:

I många delar delas bedömggruppens syn på granskade arbeten. Det är förmodligen också så att bedömggruppen kommentarer kan vara giltiga för hur det självständiga arbetet i sin helhet är uppbyggt/formulerad vid akademien liksom vilka referenser som används. Vid A2 har en särskild arbetsgrupp tillsats för att se över metodkurser och examensarbete på avancerad nivå. Riktlinjerna kommer att förtydligas gällande att huvuddelen av referenserna i arbetet ska baseras på vetenskapliga och aktuella artiklar som är publicerade i internationella tidskrifter med peer review. Uppfattningen att flera referenser är från forskare på HB och det skulle kunna ge ett lokalt intryck är dock oklar, det ligger nära till hands att tro att det blivit en sammanblandning med annat program som bedömggruppen också har granskat. Förvisso stämmer det att det finns ett par referenser som är gjorda av forskare på HB i tre av de granskade arbetena men att dessa skulle leda till ett lokalt intryck förefaller vara föga troligt.

Det bör undersökas huruvida det finns fog för studenternas uttryckta behov av bättre stöd i litteratursökningsprocessen

Bedömggruppens kommentarer:

Studenterna har uttryckt behov av ökat stöd vad det gäller litteratursökning.

Egna analyser:

Studenternas behov av stöd i litteratursökningsprocessen är känt sedan tidigare, vilket medfört att metodkursen redan har reviderats och en ny kursplan tagits fram (Forskningsmetoder inom vårdvetenskap med fokus på systematisk litteraturöversikt, gäller från vårterminen 2023). Vid A2 har en särskild arbetsgrupp tillsats för att se över metodkurser och examensarbete på avancerad nivå. Den särskilda arbetsgruppen föreslår att slå samman de tre metodkurser som finns idag till en kurs innehållande kvantitativ, kvalitativ och systematisk litteraturöversikt. Huruvida förändringen kommer att leda till ett förbättrat stöd i litteratursökningsprocessen kan man bara spekulera om. Det finns en risk att stödet påverkas då flera metoder ska sammas inom en och samma kurs samt att det kan ifrågasättas huruvida fördjupade metodkunskaper fås av en "mixad" metodkurs. Sedan vårterminen 2023 ger kursansvarig i examensarbetskursen tre frivilliga "kom-i gång-seminarier" där ytterligare stöd i litteratursökningsprocessen ges. Därtill uppmanas studenterna tidigt i kursen examensarbete att kontakta biblioteket för ytterligare stöd i litteratursökningen. Huruvida dessa åtgärder är tillräckliga får följas upp enligt rutin med hjälp av kursutvärderingar i både metod- och examensarbetskurserna. Därmed anses översyn och åtgärd vara utförd.

Den uttryckta föreställningen att deduktiva analyser inte är applicerbart i litteraturöversikter kan behöva utmanas

Bedömggruppens kommentarer:

Finns inga kommentarer tydligt redovisade i bedömggruppens rapport.

Egna analyser:

Då det inte finns några tydliga kommentarer som förklarar påståendet, vilket gör det svårt att förhålla sig till det. Valet av induktiva eller deduktiva angreppssätt i analyserna utgår naturligtvis från den specifik företeelse som ska undersökas. Det betyder att deduktiva analyser mycket väl kan vara applicerbara. Därmed anses översyn och åtgärd vara utförd.

Kraven på teoretisk förankring, vetenskapligt djup och analytisk nivå bör höjas i de självständiga arbetena och förtydligas i bedömningskriterier

Bedömargruppens kommentarer:

De självständiga arbetena bedöms vara välgrundade i huvudområdet och lutar sig mot relevanta teoretiska begrepp och referenser. Arbetena bedöms också vara väl förankrade i nutida, samhälleliga, professionella och vetenskapliga frågeställningar. Samtidigt menar bedömargruppen att flera arbeten har allt för breda syften, att resultaten har bristande stringens, problematisering och nyansering. Bedömargruppen lyfter också kritik gällande designen dvs att alla arbeten är systematiska och integrativa litteraturstudier. Här menar bedömargruppen att de självständiga arbetena blir märkbart lika och där samma referenser används. Bedömargruppen menar vidare att designen bidrar till att studenterna rör sig i liknande områden, lyfter fram liknande resultat och diskuterar resultaten med liten variation. Slutligen menar bedömargruppen att de granskade arbetena har brister vad det gäller djup och att de är metodologiskt svaga exempelvis vad det gäller den analytisk nivå.

Egna analyser:

Bedömargruppen lyfter fram kritik gällande designen och att alla examensarbeten är systematiska och integrativa litteraturstudier. Utbildningsplanen anger att studenterna förväntas inhämta både kunskaper och insikter om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete men också sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet samt dess betydelse för yrkesutövning. En akutsjuksköterska förväntas att ha både förmåga och kunskap att kunna leda och utforma såväl akutsjukvård som det vårdande som bedrivs inom akutsjukvård utifrån bästa tillgängliga kunskap. Detta förutsätter att akutsjuksköterskan har förmåga att ta fram vetenskapligt underlag för beslut om exempelvis vårdåtgärder, ta fram bästa tillgängliga bevis för de delar av akutsjukvården som akutsjuksköterskan ansvarar för samt inkludera forskningsresultat i beslutsprocesser i det dagliga arbetet. För att träna studenternas förmåga att svara an mot ovanstående är vald design att genomföra en systematiskt och integrativ litteraturstudie. Genom designen tränas studenterna att ta fram det senaste inom forskningen på ett systematiskt sätt där både kvantitativa och kvalitativa studier ingår för just den specifika frågeställningen som examensarbetet har. Designen följer flera olika steg där det slutliga målet är att kunna dra slutsatser av analyserat innehåll. Det kan säkert finnas olika metoder för att genomföra en systematisk och integrativ litteraturstudie men studenterna väljer som regel samma metodreferenser, vilket gör att examensarbetena blir märkbart lika. Syftet med litteraturstudien är att studenterna ska utforska tillgänglig vetenskaplig litteratur gällande ett specifikt område. Studenterna är fria att välja område utifrån eget intresse, vilket kan leda till att de rör sig i liknande områden (exempelvis bedömning, problem med patientflöden etc.). Eftersom den vetenskapliga litteraturen ska vara aktuell är det inte allt för förvånande att liknande resultat återkommer mellan olika examensarbeten beroende på valt område, vilket i sin tur påverkar utformandet av diskussionen. Att detta skulle vara ett problem torde främst vara ett problem för handledare och examinatorer då det blir lite enformigt med upprepning men för de enskilda studenterna är det mindre troligt att detta är ett problem då de inte genomför den här typen av arbeten allt för ofta inom ramen för sin utbildning. Utmaningen för studenterna torde i stället vara att ta till sig metoden så att de kan svara an mot det som förväntas av dem som akutsjuksköterskor.

Det finns sedan tidigare en ny metodkurs (Forskningsmetoder inom vårdvetenskap med fokus på systematisk litteraturoversikt) och förhoppningen är att den ska bidra till att förbättra kvaliteten på de självständiga arbetena. Samtidigt har det vid A2 tillsatts en särskild arbetsgrupp för att se över metodkurser och examensarbete på avancerad nivå. Den särskilda arbetsgruppen har lyft fram förslag som syftar till att ge studenterna fördjupade metodkunskaper inom huvudområdet för utbildningen, visa förmåga att självständigt identifiera och formulera frågeställningar samt planera och med adekvata metoder genomföra examensarbete på avancerad nivå. Den särskilda arbetsgruppen föreslår att slå samman de tre metodkurser som finns idag till en kurs innehållande kvantitativ, kvalitativ och systematisk litteraturoversikt. Huruvida föreslagen förändring kommer att leda till att bristerna gällande djup och metodologisk svaghet vad det gäller den analytisk nivå åtgärdas kan man bara spekulera om. Det är fullt möjligt att förslaget ger "bredd" men huruvida förändringen ger "djup" kan ifrågasättas då olika metodinriktningar ska "mixas" och samlas inom en och samma kurs med befintlig poängsättning (7.5 hp).

Studenternas önskemål om större (intellektuella) utmaningar bör beaktas

Bedömargruppens kommentarer:

Det finns inte under Kriterium 1 några tydligt redovisade kommentarer i bedömargruppens rapport gällande förslaget. Däremot framgår det under Kriterium 2 att en del studenter efterfrågar större utmaningar generellt.

Egna analyser:

Program och kursansvariga kommer under läsåret 2023/2024 att se över och revidera kursmål och utbildningsinnehåll i kursen Akutsjukvård så att den också blir mer intellektuellt utmanande för studenterna under deras verksamhetsförlagda utbildning. Därtill kommer seminarieupplägget förändras i de teoretiska kurserna genom att fler men korta skriftliga seminarieuppgifter tillkommer. Dessa seminarieuppgifter utformas så att de ska stimulera till ytterligare reflektion kring det seminarierna avhandlar.

Översikt gällande översyn och åtgärd gällande Kriterium 1

Åtgärd/Förslag	Tidsplan/ Ansvarig	Effektmål	Ansvarig för uppföljning	Arbetsunderlag/Hjälpmedel & Verktyg	KPI (Key Performance Index)/DoD (Definition of Done)
Dokument bör ses över så att huvudområdet är konsekvent benämnt					
Översyn och vid behov revidering av benämningar i programmets kursplaner	Inför HT 2024 Kursansvariga	Använda benämningar som harmoniserar med huvudområdet	Programansvarig Kursansvarig	Programmets kursplaner	I samband med årlig översyn av kursplaner genomförs nödvändiga revideringar
Rättvisefrågors plats i de självständiga arbetena kan stärkas					
Översyn och vid behov revidering gällande specifikt kursmål för jämlikhet	Inför HT 2024 Programansvarig Utbildningsutskottet	Kursmål för jämlikhet examineras i examensarbeten VT25.	Prefekt Examinatorer för examensarbeten	A2 mall för kursplan och utbildningsplan	Erforderlig tid för översyn och revideringsarbete
Översyn och vid behov revidering av utbildningsplaner och kursplan samt kurslitteratur gällande jämlikhet	Inför HT 2024 Programansvarig Kursansvarig				
Översyn och vid behov revidering av riktlinjer och betygskriterier för examensarbete gällande jämlikhet	Inför HT 2024 Proprefekt Utbildningskoordinatorer	Jämlikhet ska vara möjligt att examinera i examensarbeten VT24	Prefekt		

De självständiga arbetenas diskussionsavsnitt behöver lyfta och knytas till en helhetssyn på människan i relation till samhälls- och internationell nivå					
Översyn och vid behov revidering av både riktlinjer och bedömningskriterier för examensarbete (akademiövergripande) avseende vad examensarbets diskussionsavsnitt ska innehålla/omfatta	Inför HT 2024 Proprefekt Utbildnings- koordinator	Examensarbeten som har diskussionsavsnitt som relaterar till helhetssyn på människan i relation till samhälls- och internationell nivå.	Prefekt Utbildnings- koordinator Programansvarig	Befintligt dokument "Riktlinjer för examensarbete magisternivå – Vårdvetenskap"	Erforderlig tid för genomgång och utveckling av nya riktlinjer
Förtydliga i riktlinjerna för examensarbetet att huvuddelen av referenserna i arbetet ska baseras på vetenskapliga och aktuella artiklar som är publicerade i internationella tidskrifter med peer review.		Examensarbeten med tydligare koppling vetenskapliga artiklar			
Kraven på teoretisk förankring, vetenskapligt djup och analytisk nivå bör höjas i de självständiga arbetena och förtydligas i bedömningskriterier					
Tre metodkurser kommer att sammanfogas till en kurs innehållande kvantitativ, kvalitativ och systematisk litteraturoversikt.	Inför VT 2025 Prefekt Proprefekt Utbildnings- Koordinator	Examensarbeten som har teoretisk förankring, vetenskapligt djup och analytisk nivå	Prefekt Proprefekt Utbildnings- koordinator	Mall för utbildningsplan och kursplan. Riktlinjer för examensarbete	Erforderlig tid för genomgång och utveckling av nya riktlinjer
Studenternas önskemål om större (intellektuella) utmaningar bör beaktas					
Översyn och revidering av lärandeaktiviteter	Läsåret 2023–2024 Kursansvarig	Öka den intellektuella utmaningen genom att utveckla seminarieformen så att den också inbegriper skriftliga reflektioner på givna teman	Kursansvarig Programansvarig	Befintliga studiehandledningar som finns i programmets kurser	I samband med årlig översyn av kursplaner genomförs nödvändiga revideringar
Översyn och revidering av kursplan	Inför HT 2024 Kursansvarig	Öka den intellektuella utmaningen genom att utveckla den verksamhetsförlagda utbildningen så att den ställer större krav på studenternas kunskaper, färdigheter och förhållningssätt	Kursansvarig Programansvarig	Kursplanen "Akutsjukvård" och befintligt bedömningsdokument för VFU	I samband med årlig översyn av kursplaner genomförs nödvändiga revideringar

Effektmål handlar om vad en åtgärd eller ett förslag ska bidra till. Man utgår då från vad skillnaden ska vara då man genomfört en aktivitet/ett förslag fullt ut. KPI är ett mätbart värde t.ex. "En lektor inom ämnet X behöver anställas", "Vi ska nå målet med 50 antagna studenter". DoD är en överenskommelse om när man känner sig färdig och nöjd med sin åtgärd dvs. ett mjukare och inte kvantifierbart mått.

Kriterium 2: Utbildningens utformning, innehåll och genomförande ger studenterna förutsättningar att nå examensmålen

Kriteriet bedöms vara uppfyllt men det finns en förbättringspotential.

Det bör övervägas att tillåta en större bredd av undervisningsformer. Föreställningen att traditionella föreläsningar missgynnar studenter kan ifrågasättas dels utifrån befintlig forskning, dels utifrån studenternas önskemål

Bedömargruppens kommentarer:

Kurserna innehåller en relativt varierad undervisnings- och examinationspalett och såväl summativa som formativa bedömningar förekommer. Detta sammantaget torde ge studenterna en god förutsättning att nå målen för utbildningen. Utbildningen bygger på ett studentengagerat förhållningssätt vilket ställer krav på studenterna att själva söka kunskap, värdera och kritiskt granska. Några studenter uttrycker såväl i kursutvärderingar som under intervjuer starka önskemål om att ha lärarledda föreläsningar. Detta önskemål är man från programledningens sida medveten om.

Egna analyser:

Den pedagogiska utgångspunkten för undervisningen utgår från ett studentcentrerat förhållningssätt. Det finns skillnader mellan föreläsningar och seminarier som undervisningsformer. Båda metoderna har sina fördelar och kan vara effektiva på olika sätt, men det är beroende av ämnet, inlärningsmålen och studenternas individuella behov och preferenser. Föreläsningar är lämpliga för att förmedla information till en stor grupp studenter exempelvis när nya områden introduceras, när en överblick över ett ämne ska ges eller för att förmedla komplexa koncept. För studenterna innebär föreläsningar huvudsakligen att de lyssnar och ta anteckningar under föreläsningar, vilket kan medföra en passiv inlärningsupplevelse som inte främjar djupare förståelse eller aktivt tänkande. Seminarier, å andra sidan, involverar vanligtvis mindre grupper av studenter och främjar aktivt deltagande och interaktion. Seminarier kan inkludera diskussioner, grupparbeten, problemlösning och presenterande av egna idéer. För studenterna innebär seminarier att de har möjlighet att utveckla sitt kritiskt tänkande, utveckla sina analytiska färdigheter och tillämpa teoretiska koncept på praktiska situationer. Vad den befintliga forskningen visar kan alltid diskuteras. När det gäller seminarier har forskningen visat att de kan vara mer effektiva för att främja studenters engagemang, motivation och djuplärande jämfört med traditionella föreläsningar. Interaktionen och diskussionerna i seminarier ger möjlighet till ömsesidigt lärande, utbyte av idéer och reflektion på ett annat sätt än föreläsningssituationen med en stor grupp studenter. Att några studenter föredrar föreläsningar som undervisningsform är inte på något sätt förvånande. I programmet finns föreläsningar fast då som inspelade föreläsningar men det vissa studenter egentligen efterfrågar är föreläsningar som sker i realtid. För att tillgodose önskemålet kommer studenterna från och med höstterminen 2023 att erbjudas frivilliga föreläsningar som ges företrädesvis i kursen Akutmedicin. Därmed får de studenter som så önskar en möjlighet till en kombination av föreläsningar och seminarier, vilket kan vara ett sätt att tillgodose olika inlärningsbehov.

Vinsterna med en självständigt arbete-kurs som hålls gemensamt med andra utbildningar liksom metodkurser ihop med masterprogram/forskarprogram bör övervägas

Bedömargruppens kommentarer:

Det finns inte under Kriterium 2 några tydligt redovisade kommentarer i bedömargruppens rapport gällande förslaget.

Egna analyser:

Eftersom det inte finns några redovisade kommentarer vad som avses blir det svårt att genomföra översyn eller föreslå förbättringar.

Ett nära samarbete med berörda akutkliniker kan vara ett sätt att få fler studenter att slutföra sin utbildning

Bedömargruppens kommentarer:

En utmaning för programmet är att bibehålla en jämn ström av studenter som tar examen inom rimlig tid.

Egna analyser:

Programmet är nytt och har succesivt ökat antalet registrerade studenter. Det största tappet av studenter sker i anslutning till program/kursstart och fram till första examinerande moment, ett moment som ligger tidigt i utbildningen. Orsakerna till tappet varierar, allt från personliga skäl såsom tidsbrist eller sjukdom, kommit in på en annan mer attraktiv utbildning, till att sökt tjänstledighet inte har beviljats. De studenter som genomfört det första examinerande momentet slutför som regel sin utbildning. Programmet har sedan start haft 64 studenter var av tre inte slutfört sin utbildning, gemensamt för dem är att de inte har slutfört examensarbetskursen trots att de har fått extra stöd för att slutföra det. Det betyder att programmet får anses ha en jämn ström av studenter och att de tar examen inom rimlig tid

Formerna för dialog med arbetsgivare bör stärkas

Bedömargruppens kommentarer:

Vissa kurser i utbildningen innehåller verksamhetsförlagd utbildning (VFU) vilket kan vara en utmaning i ett så pass ungt program som föreliggande program utgör. Utmaningen ligger i klinikens förmåga att möta studenternas behov och skapa en lärandemiljö i den kliniska kontext som studenterna ska befinna sig. Det har framförts kritik mot att studenter ibland mer har hanterats som arbetskraft än som lärande personer som behöver utmaningar. De studenterna som har slutfört utbildningen uppger att de har haft svårt att hävda sin nyvunna kompetens efter avslutad utbildning. De har haft svårt att verbalisera vad som är det nya som just de kan och som inte deras kollegor också kan göra. Deras förändringsförslag har negligerats av arbetsgivarna.

Egna analyser:

Specialistsjuksköterskeutbildningen med inriktning mot akutsjukvård är en relativt ny utbildning i hela Sverige och ges vid några få lärosäten. Tillgång till handledare som både har handledarutbildning och en specialistsjuksköterskeexamen med inriktning mot akutsjukvård är begränsad. Sveriges akutmottagningar har precis som många andra verksamheter inom hälso- och sjukvården ett personalförsörjningsproblem där det är hög personalomsättning och svårigheter med att bemanna arbetsturer. Faktorer som dessa påverkar kvaliteten på VFU. Fokus för VFU är inte att studenterna ska "skolas in som nyanställda" eller att de ska tjänstgöra som extra bemanning. Inom Västra Götalandsregionen finns det ett avtal som reglerar förutsättningar för VFU såsom tillgång till välutbildade handledare etc. Motsvarande avtal finns dock inte för VFU utanför Västra Götalandsregionen. Av den orsaken har programspecifika kriterier tagits fram och som träder i kraft höstterminen 2023. De programspecifika kriterierna för VFU utanför Västra Götalandsregionen är följande: 1) VFU ska erbjudas under dygnets alla timmar, 2) handledaren har en adekvat handledarutbildning och 3) verksamheten garanterar att studenten inte har fler än 2-3 handledare. Det är också önskvärt att huvudhandledaren är utbildad akutsjuksköterska. Nu är inte detta alltid görbart men då är kravet att handledaren ska vara en erfaren sjuksköterska alternativt en specialistsjuksköterska med annan utbildningsinriktning. Kriterierna säger också att handledaren ska ha arbetat på akutmottagning i ett par år som minst. En annan åtgärd som gjorts under vårterminen 2023 för att förbättra VFU är att bedömningsdokumenten som finns för varje VFU placering har tydliggjort vad studenterna förväntas göra under sin VFU. Därmed anses översyn och åtgärd vara utförd.

De studenterna som har slutfört utbildningen uppger att de har haft svårt att hävda sin nyvunna kompetens efter avslutad utbildning. I programmet lyfts redan tidigt specialistsjuksköterskans ansvar och funktion på akutmottagning. Detta sker bland annat genom att studenterna ges möjlighet att både kritiskt granska och

reflektera kring skillnaderna mellan att vara grundutbildad sjuksköterska som arbetar på en akutmottagning och en akutsjuksköterska som arbetar på en akutmottagning. Att studenter efter slutförd utbildningen har svårt att hävda sin nyvunna kompetens kan bero på att det finns få andra akutsjuksköterskor på den egna akutmottagningen dvs det saknas en kritisk massa. Under utbildningen ges exempel på hur studenterna kan engagera sig för att förändra den här uppfattningen. Det finns en riksförening för akutsjuksköterskor, vars syfte är att främja akutsjuksköterskors yrkeskunnande och deras roll i akutsjukvården.

Dialog med verksamhetsföreträdare är både eftersträvarvärt och nödvändigt. I programmet har flera olika tillvägagångssätt använts för att stärka dialogen exempelvis genom handledarträffar och programråd men också att möta chefer och studentansvariga på respektive akutmottagning. För att en dialog ska fungera förutsätts dock ett aktivt deltagande hos både verksamhetsföreträdare och de lärare som finns knutna till programmet. Samtidigt är erfarenheten den att det är svårt att skapa förutsättningar för dialog, vilket påverkar möjligheten till utbyte av perspektiv och idéer. Alla akutmottagningar har i varierande grad utmaningar i sina verksamheter exempelvis vad det gäller personalförsörjning, arbetsmiljö och patientsäkerhet. En konsekvens av det är att flera akutmottagningar inte anser sig kunna avvara personer som deltar vid handledarträffar eller i programråd. Från programmets sida har vi därför under en period valt att som ett komplement möta verksamhetsföreträdare på respektive akutmottagning, detta gäller de akutmottagningar som finns inom Västra Götalandsregionen (nio akutmottagningar varav en är under avveckling). Tillvägagångssättet bör dock ses i ett större perspektiv. I Sverige finns det ett 60-tal sjukhusbundna akutmottagningar och flertalet av programmets studenter är yrkesverksamma och bosatta utanför Västra Götalandsregionen. Med det som utgångspunkt blir det svårt att skapa dialog med alla de verksamheter där vi har VFU platser. För att stärka dialogen med arbetsgivare blir det även fortsättningsvis angeläget att försöka få verksamhetsföreträdare att bli delaktiga i programrådet trots de utmaningar som finns.

Studenterna kan behöva få mer stöd och fler verktyg kopplat till praktiskt förändringsarbete, till exempel i form av arbete som har genomförs under utbildningen och dokumenteras

Bedömgrensgruppens kommentarer:

Att utbildningen skulle göra dem bättre på att bedriva utvecklingsarbete förstod studenterna för övrigt sent i utbildningen.

Egna analyser:

Önskemål om utbildning i förbättringskunskap är inget som har framkommit i de kurs- och programutvärderingarna som gjorts. Är det så att detta är ett efterfrågat utbildningsinnehåll finns det anledning att undersöka detta genom dialog med studenterna. Av den orsaken kommer programansvarig att under läsåret 2023–2024 se över både önskemål och möjligheter att tillföra lärandeaktiviteter som lyfter fram förbättringskunskap mer specifikt i programmet.

Översikt gällande översyn och åtgärd gällande Kriterium 2

Åtgärd/Förslag	Tidsplan/ Ansvarig	Effekt mål	Ansvarig för uppföljning	Arbetsunderlag/Hjälpmedel & Verktyg	KPI (Key Performance Index)/DoD (Definition of Done)
Det bör övervägas att tillåta en större bredd av undervisningsformer. Föreställningen att traditionella föreläsningar missgynnar studenter kan ifrågasättas dels utifrån befintlig forskning, dels utifrån studenternas önskemål					
Erbjuda studenterna föreläsningar	HT 2023 Kursansvarig	Erbjuda studenterna möjlighet att delta i streamade föreläsningar	Programansvarig	Samverkan med kursansvarig för kursen Akutmedicin	Öka andelen studenter som är tillfreds med undervisningsformerna

Formerna för dialog med arbetsgivare bör stärkas					
Stärka dialogen med arbetsgivaren	HT 2023 Programansvarig	Bjuda in verksamhetsföreträdare till programråd och dialog en gång per termin	Prefekt	Högskolans Kvalitetshandbok för utbildning	Administrativt stöd för att sammankalla till möten och protokollskrivning
Studenterna kan behöva få mer stöd och fler verktyg kopplat till praktiskt förändringsarbete, till exempel i form av arbete som har genomförs under utbildningen och dokumenteras					
Undersöka önskemål och förutsättningar att införa förbättringskunskap i utbildningen	Läsåret 2023–2024 Kursansvarig Programansvarig	Studenter som är bättre förberedda på att arbeta med förbättringsarbete	Programansvarig	Kurs- och programutvärderingar Programavstämningsmöten som hålls 2 ggr/termin	Större andel studenter som kan bedriva förbättringsarbete

Effektmål handlar om vad en åtgärd eller ett förslag ska bidra till. Man utgår då från vad skillnaden ska vara då man genomfört en aktivitet/ett förslag fullt ut. KPI är ett mätbart värde t.ex. "En lektor inom ämnet X behöver anställas", "Vi ska nå målet med 50 antagna studenter". DoD är en överenskommelse om när man känner sig färdig och nöjd med sin åtgärd dvs. ett mjukare och inte kvantifierbart mått.

Kriterium 3: Studenternas utbildning och utbildningsmiljö

Kriteriet bedöms vara uppfyllt men det finns en förbättringspotential.

A: Har en nära koppling till forskning

Studenternas utbildningsmiljö kan knytas tydligare till forskning genom att högskolan genomför de förändringar i relation till ökat kliniskt samarbete som föreslagits i programvärderingar

Bedömargruppens kommentarer:

Det noteras att det inte finns någon naturlig forskningsomgivning uppbyggd i akutsjukvård men för att kompensera detta erbjuds studenterna att delta i olika forskningsarbeten.

Egna analyser:

Programutvärderingar visar att studenterna upplever sig fått en ökad förståelse för forskning och de utvecklat sitt vetenskapliga förhållningssätt. Det finns en tydlig planering och ambition att höja nivån gällande forskning i programmet. Ökat kliniskt samarbete har inte föreslagits i programvärderingar, vilket gör påståendet svårvärderat. Däremot kan studenternas utbildningsmiljö knytas tydligare till forskning. Forskningsanknytningen har förstärkts i programmet. Dels genom att forskningen har legat till grund för val av pedagogiska metoder, examinationer etc. och dels genom ett ökat krav på studenterna att söka och använda sig av vetenskapliga artiklar redan i början av sin utbildning. Utöver det så har kravet på ett akademiskt skrivande införts redan i första kursen för att studenterna ska ha tränat på detta och vara förberedda inför forskningsmetodkursen samt kursen i självständigt arbete. För att tydliggöra forskningsanknytningen kommer studenterna från och med läsåret 2023–2024 att arbeta ännu mer med att läsa och granska vetenskapliga studier. Studenterna kommer också att få en insikt i lärarlagets forskning genom att en del av den forskning som programmets lärare gjort kommer att ingå i den litteratur som avhandlas i kurserna.

B: Beaktar jämställdhet

Perspektiv av jämställdhet bör skrivas in i utbildnings- och kursplaner

Bedömargruppens kommentarer:

Jämställdhetsperspektivet finns inte explicit uttryckt varken i utbildnings- och kursplaner. Jämställdhet tycks inte examineras explicit och i kursplanen för det självständiga arbetet finns inte kursmålet uttryckt vilket betyder att studenter inte heller här nödvändigtvis behöver fördjupa sig i eller utgå från jämställdhet och människors lika värde

Egna analyser:

Bedömningen bör ses i ljuset av begreppen jämställdhet och jämlikhet. Jämställdhet handlar om att män och kvinnor har samma rättigheter och att ingen diskrimineras på grund av könstillhörighet. Jämlikhet å andra sidan tar inte enbart sin utgångspunkt i könstillhörighet. Jämlikhet handlar om att alla människor oberoende av kön, politisk, social eller ekonomisk bakgrund har ett lika värde och behandlas på samma sätt. I programmet avhandlas exempelvis vårdandet av patienter som bedöms vara särskilt sårbara eller utsatta. Här ingår det att både problematisera och diskutera jämställdhet men också jämlikhet (vilket också ingår i hållbar utveckling). Jämlikhetsaspekter föreslås dessutom införas som del i examensarbetet se Kriterium 1 och rubriken "Rättvisefrågors plats i de självständiga arbetena kan stärkas". Utifrån ovanstående anses ändå jämställdhetsperspektivet finns med i utbildningen och det examineras. Därmed anses översyn och åtgärd vara utförd.

C: Internationalisering

Perspektiv av internationalisering bör skrivas in i utbildnings- och kursplaner

Bedömargruppens kommentarer:

Internationalisering förekommer inte i utbildningen på ett sådant sätt att det är tydligt för studenter vad detta innebär eller vad som avses. Bedömargruppen konstaterar dock att i exempelvis de självständiga arbetena så syns det att kunskaper som gällt akutsjukvård i andra delar av världen finns med.

Egna analyser:

En del av internationalisering handlar om att studenterna ska få en förståelse för andra länder och internationella perspektiv exempelvis vad det gäller akutsjukvård. Av den orsaken användas förutom svenskspråkig kurslitteratur, också internationell litteratur samt internationella vetenskapliga artiklar. En översyn av programmets kursplaner kommer att ske med start vårterminen 2024 för att undersöka förutsättningarna att justera kursplanerna så att aspekter av internationalisering mer tydligt kan skrivas fram.

Möjligheten till utvidgade internationella kontakter bör ses över

Bedömargruppens kommentarer:

Lärargruppen berättar om och uttrycker ambitioner om att utveckla samarbetet framöver.

Egna analyser:

Lärargruppens internationella erfarenheter består främst av deltagande i olika lärosätets utbyten och deltagande vid internationella konferenser. Sedan Läsåret 2023–2024 har en lärare fått ett treårigt förordnande som extern examinator vid universitet i Cork, Irland. En förhoppning är att förordnandet ska kunna leda till en utveckling av exempelvis student mobilitet men också lärarutbyte. Därmed anses översyn och åtgärd vara utförd.

D: Hållbar utveckling

Perspektiv av hållbarhet bör skrivas in i utbildnings- och kursplaner

Bedömargruppens kommentarer:

I utbildningsplanen framkommer inte fenomenet hållbar utveckling explicit, inte heller i kursplaner, förutom i form av ett mål i kursplanen för det självständiga arbetet.

Egna analyser:

I programmet förbereds studenterna väl på aspekter av hållbar utveckling (i kurserna benämns det som hållbar akutsjukvård) och inbegriper exempelvis områden som sjukvårdssystem, patientsäkerhet och hälsa. Sedan höstterminen 2023 finns hållbar utveckling med i kursplanen för programmets första kurs (Akutsjukvårdens funktion och organisation) liksom för kursen i examensarbetet. Därmed anses översyn och åtgärd vara utförd.

E: Samverkan med arbetsliv och omgivande samhälle

Perspektiv av samverkan med arbetsliv och omgivande samhälle bör skrivas in i utbildnings- och kursplaner

Bedömargruppens kommentarer:

Det finns inga kursmål i examensarbetskursen som relaterar till samverkan med arbetsliv och omgivande samhälle. De självständiga arbetena har dock mer eller mindre ett perspektiv av omgivande samhälle.

Egna analyser:

Samverkan med arbetslivet sker genom att studenterna genomför verksamhetsförlagd utbildning (VFU) under nio veckor fördelat över sin studietid. Vad studenterna förväntas lära sig under sin VFU finns inskrivet i de kursplaner där VFU ingår. Fokus för VFU ligger dock inte på att studenterna ska lära sig riktlinjer på ett ställe utan i stället på hur man ska kunna kritiskt granska det som finns och att kunna identifiera vad som är evidensbaserat samt hur man kan använda sig av forskningsresultat i den egna verksamheten. Samverkan med arbetsliv sker därtill genom att det finns föreläsare från verksamheten som använts för att möjliggöra att utbildningen blir så aktuell som möjligt. Samverkan med arbetslivet sker också genom programråd. Slutligen sker samverkan genom att lärare inom programmet arbetar kliniskt på akutmottagning och genom det håller utbildningen uppdaterat kring vad som händer inom akutsjukvården. Därmed anses översyn och åtgärd vara utförd gällande samverkan med arbetslivet. I programmets första kurs som handlar om specifika arbetsförhållanden såsom vårdmiljö, vårdflöden och vårdprocess avhandlas bland annat det omgivande samhället och dess påverkan på akutsjukvården. Samverkan med omgivande samhälle tydliggörs också från och med vårterminen 2024 ett lärandemål är att studenterna också ska kunna redogöra för akutsjukvårdens roll i totalförsvaret (Bedömningar och omhändertagande inom akutsjukvård III). Därmed anses översyn och åtgärd vara utförd gällande samverkan med omgivande samhälle.

Översikt gällande översyn och åtgärd gällande Kriterium 3

Delkriterium/Åtgärd/Förslag	Tidsplan/ Ansvarig	Effekt mål	Ansvarig för upp- följning	Arbetsunderlag/Hjälpmedel & Verktyg	KPI (Key Performance Index)/DoD (Definition of Done)
A. Har en nära koppling till forskning: Studenternas utbildningsmiljö kan knytas tydligare till forskning genom att högskolan genomför de förändringar i relation till ökat kliniskt samarbete som föreslagits i programvärderingar					
Öka användningen av forskning i programmets kurser	Läsåret 2023-2024 Kursansvarig Lärare i kurs	Läsa och granska fler vetenskapliga studier i de kurser som finns i programmet	Kursansvarig Programansvarig	Studiehandledning Kurs- och programutvärdering	
Programmets lärare och deras egen forskning görs mer känd för studenterna	Läsåret 2023-2024 Kursansvarig Lärare i kurs	Den forsknings som programmets lärare producerar syns tydligt i undervisningen	Kursansvarig Programansvarig	Studiehandledning Kurs- och programutvärdering	
C. Internationalisering: Perspektiv av internationalisering bör skrivas in i utbildnings- och kursplaner					
Se över och vid behov revidera kursplaner för att tydliggöra internationalisering	VT 2024 Kursansvariga	Tydliggöra internationalisering i utbildningen	Programansvarig	Kursplaner Studiehandledningar	
C. Internationalisering: Möjligheten till utvidgade internationella kontakter bör ses över					
Öka antalet internationella kontakter	2023-2025 Lärare i kurs	Öka erfarenhetsutbytet mellan lärosäten	Programansvarig	Extern examinator, Irland	

Effekt mål handlar om vad en åtgärd eller ett förslag ska bidra till. Man utgår då från vad skillnaden ska vara då man genomfört en aktivitet/ett förslag fullt ut. KPI är ett mätbart värde t.ex. "En lektor inom ämnet X behöver anställas", "Vi ska nå målet med 50 antagna studenter". DoD är en överenskommelse om när man känner sig färdig och nöjd med sin åtgärd dvs. ett mjukare och inte kvantifierbart mått.

Kriterium 4: Det sker ett kontinuerligt uppföljnings- och utvecklingsarbete som inbegriper ett aktivt studentinflytande för att stärka utbildningens kvalitet.

Kriteriet bedöms vara uppfyllt men det finns inga programspecifika kommentarer gjorda.

Egna analyser:

Kvalitetsarbetet fortsätter enligt ovanstående beskrivningar samtidigt som programmets lärare är lyhörda för förslag på förbättringar.
